

Παναγιώτης Χαχής, *Hotel Nada*, Πανοπτικόν, 2018.

α-ρηματική ποίηση μιας θηριόμορφης θεολογίας

Τον Παναγιώτη Χαχή (γ. 1979) τον παρακολουθώ για να υπερηφανευτώ λιγάκι, από την αρχή. Έτυχε να περάσουμε μαζί κάποιες αλκοολικές νύχτες, με ενδιάμεσο τον Γιάννη Λειβαδά στο 37, πριν ακόμη μου δείξει τα γραπτά του. Ο ποιητής είναι οι καταβολές του, και χάρηκα ιδιαίτερα που ο Παναγιώτης αφιερώνει με παρρησία το ομώνυμο ποίημα «Hotel Nada», που δίνει και τον τίτλο στη δεύτερη μόλις συλλογή του, στον Γιάννη. Πρώτο δείγμα «θάρρους» λοιπόν, από έναν ποιητή που επέλεξε να βασανίζει τα γραπτά του και να τολμά εκεί που οι άλλοι δεν έχουν τα κότσια: στο ρήμα και τις λέξεις. Γιατί όχι και στην απουσία του ρήματος. Τολμώ να πω, πως τα α-ρηματικά ποιήματα του Χαχή βάζουν ένα στοίχημα στην Ελληνική λογοτεχνία που από καιρό τώρα χαίρει τον ύπνο του δικαίου σε «Φτηνό κατάλυμα/ Όσο το δέρμα/Μεταθανάτιες αποσκευές/Η ελαφρότητα των ανέμων/Στο ίχνος των κάποτε λέξεων».

Πού είναι το ρήμα; Γιατί χάθηκε; Και οι λέξεις τί απόγιναν; «Κλίνω με τρόπο/Το ρήμα Μάρτιος/Προσευχή αδιάλειπτη/Στο χαρτί και τις λέξεις/Σάρκα λεξιγενές νησί/Η ποίηση/Η φτηνότερη/Πορνογραφία του κόσμου», ένα προσωπικό μου κολάζ από στίχους δίχως ρήμα (το ρήμα δηλώνει δράση ακόμη και αν την υφίστασαι στην παθητική του μορφή). Δίκαια λοιπόν, τον αναγνωρίζουμε ως εκπρόσωπο μιας γενιάς που δεν πράττει αλλά και δεν σκύβει το κεφάλι στον Αγά. Οι μπιτ καταβολές, η αγάπη του για τους χεβιμεταλλάδες Μότορχεντ, αλλά και για τους δικούς μας Εμπειρικό, Καρούζο, Τραϊανό, Πούλιο, (όσους καταμαρτυρούν τέλος πάντων τα προοίμια σε ποιήματα της συλλογής), και στους ξένους Roque Dalton, W.C.Williams, Ezra Pound μας βοηθάνε να αντιληφθούμε με ποιους συνομιλεί καθημερινά ο ποιητής. Η σιωπή είναι εξίσου σημαίνουσα για όλους μας, μερικές φορές ίσως και πιο σημαντική από αυτά που λέμε. Η αποσιώπηση του Μάλκομ Λάουρι, π.χ. Ο Χαχής τα τελευταία χρόνια μετέφραζε το μυθιστόρημα Σκοτεινά σαν τον τάφο που ο φίλος μου κείται, και τον βλέπω να γράφει τα ποιήματα που συγκέντρωσε σε αυτή τη συλλογή, στα περιθώρια των σελίδων που μετέφραζε. Η μη αναφορά του λοιπόν, στον αγαπημένο του συγγραφέα, μπορεί να σημαίνει απλώς πώς δεν ήθελε να τον μαγαρίσει, με τον τρόπο που κρατάμε μυστικά και κρυφά από τους άλλους τις πραγματικές μας αγάπες; Μας αφήνει ωστόσο να αντιληφθούμε την παρουσία του με πλάγιες αναφορές στον «Σαρκοφάγο/Ηλιο/ του Μεξικού/Σάρκα μιγάδα/Mescal» (άλλο ένα δικό μου παστίς).

Συνεχίζοντας λοιπόν, να ξεκλειδώνουμε τη συλλογή του Χαχί χρησιμοποιώντας ως κλειδί τις αναφορές που μας προσφέρει ο ίδιος, μας ξαφνιάζει εν πρώτοις η περικοπή (12.35) από το κατά Ιωάννην Ευαγγέλιο: *περιπατείτε έως το φως έχετε, ίνα μη σκοτία υμάς καταλάβη και ο περιπατών εν τη σκοτία ουκ οίδε που υπάγει*. Το ξάφνιασμα αυτό που μας επιφυλάσσει ο ποιητής στο τελευταίο ποίημα της συλλογής, είναι και το δώρο του στον αναγνώστη. Τώρα, μπορούμε να διαβάσουμε πάλι από την αρχή αυτά τα ποιήματα υπό το φως μια «θηριόμορφης θεολογίας» εν σκοτία του ρήματος. Ο ποιητής Παναγιώτης Χαχίς ως «*Εν σαρκί περιπολών θεός/Στο μεταθανάτιο τοπίο/Της Γλώσσας*».

του Σωτήρη Παστάκα, **07/06/2018**

Πρώτη δημοσίευση στο ηλεκτρονικό *Φρέαρ*.